

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»

ПІВДЕННИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА

«ПРАВА ЛЮДИНИ В ПЕРІОД ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ»

Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції
(м. Одеса, 31 жовтня 2025 року)

*Друкується за наказом ректора Національного університету
«Одеська юридична академія» О. В. Тодошчака
(наказ № 3110-44 від 02.10.2025 р.)*

Відповідальний редактор – проректор з наукової роботи Національного університету «Одеська юридична академія», доктор юридичних наук, професор, професор кафедри міжнародного та європейського права, Заслужений юрист України **Аракелян Мінас Рамзесович**

Заступник відповідального редактора – завідувач кафедри Філософії права Юридичного факультету Близькосхідного університету (Кіпр), член-кореспондент Міжнародної академії порівняльного права **Дамірлі Мехман Алишах огли**

Заступник відповідального редактора – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія» **Бехруз Хашматулла Набієвич**

Укладачі:

Бехруз Хашматулла Набієвич – доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Мануїлова Катерина Вікторівна – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Грушко Мальвіна Валеріївна – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Войтович Павло Петрович – PhD в галузі права, доцент кафедри міжнародного та європейського права Національного університету «Одеська юридична академія».

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їх наукові керівники, які рекомендували матеріали до друку.

Адреса редколегії:

Національний університет «Одеська юридична академія», кафедра міжнародного та європейського права, м. Одеса, 65009, вул. Фонтанська дорога, 23.
Тел. +38(048)719 8685.

«Права людини в період збройних конфліктів»: Міжнародна науково-практична конференція, присвячується Міжнародному дню прав людини, який відзначається міжнародною спільнотою 10 грудня. **31 жовтня 2025 р., м. Одеса: збірник матеріалів конференції. Одеса. 2025. 219 с.**

© НУ «Одеська юридична академія», 2025
© Кафедра міжнародного та європейського права НУ «ОЮА»

JUSTICE ROBERT H. JACKSON AND THE AMERICAN VISION OF INTERNATIONAL CRIMINAL LAW AT NUREMBERG

This article examines the pivotal role of United States Supreme Court Justice Robert H. Jackson as the Chief American Prosecutor at the International Military Tribunal (IMT) at Nuremberg. It argues that Jackson was not merely a prosecutor but the principal architect of a new American vision for international criminal law, one that sought to replace the cycle of vengeance with the rule of law. Appointed by President Truman in 1945, Jackson took a leave of absence from the Supreme Court to lead the prosecution of major Nazi war criminals [1, p.2]. His work in negotiating the London Charter established the foundational legal framework for the tribunal, most notably by codifying "crimes against humanity" as a prosecutable offense and establishing individual criminal responsibility for state-sponsored atrocities [3, p.5].

Jackson's prosecutorial strategy was central to his vision. He deliberately chose to build the case primarily upon the Nazis' own meticulous documentary evidence, a method designed to create an irrefutable historical record and avoid the appearance of a predetermined "show trial" based on volatile testimony [6, p.1]. This approach culminated in his opening statement on November 21, 1945, a seminal moment in legal history. In it, he famously articulated the trial's purpose not as an act of vengeance, but as a profound commitment to legal reason, stating, "That four great nations, flushed with victory and stung with injury stay the hand of vengeance and voluntarily submit their captive enemies to the judgment of the law is one of the most significant tributes that Power has ever paid to Reason" [2, p.5].

This American vision, championed by Jackson, was predicated on the principle that international law must apply to leaders as well as to ordinary soldiers, thereby rejecting the "superior orders" defense and establishing that aggression is the "supreme international crime." His final report to President Truman detailed a framework for justice that prioritized holding top officials and organizations accountable for originating criminal policies [3, p.3]. The principles articulated by Jackson at Nuremberg have had a transcendent influence, creating the legal and moral precedent for subsequent international criminal tribunals, including those for the former Yugoslavia (ICTY) and Rwanda (ICTR), and ultimately for the establishment of the permanent International Criminal Court (ICC) [4, p.6]. This article concludes that Jackson's work at Nuremberg fundamentally transformed international law, establishing an enduring legacy that holds power accountable to justice and provides a framework for addressing mass atrocities that continues to shape the 21st century.

REFERENCES:

1. Barrett, John Q. "The Nuremberg Roles of Justice Robert H. Jackson." Washington University Global Studies Law Review, Vol. 6, 2007, pp. 511-530. https://openscholarship.wustl.edu/law_globalstudies/vol6/iss3/5
2. Jackson, Robert H. "Opening Statement before the International Military Tribunal." November 21, 1945. The Avalon Project, Yale Law School. <https://avalon.law.yale.edu/imt/11-21-45.asp>
3. Jackson, Robert H. "Report to the President on Atrocities and War Crimes." June 7, 1945. The Avalon Project, Yale Law School. https://avalon.law.yale.edu/imt/imt_jack01.asp

4. King, Jr., Henry T. "Robert Jackson's Vision for Justice and Other Reflections of a Nuremberg Prosecutor." *Georgetown Law Journal*, Vol. 88, No. 1, 1999, pp. 255-267.
5. The National WWII Museum. "'The Grave Responsibility of Justice': Justice Robert H. Jackson's Opening Statement at Nuremberg." November 20, 2020. <https://www.nationalww2museum.org/war/articles/robert-jackson-opening-statement-nuremberg>
6. International Criminal Court. "ICC President's keynote speech 'A Tribute to Robert H. Jackson'." March 29, 2019. <https://www.icc-cpi.int/news/icc-presidents-keynote-speech-tribute-robert-h-jackson-recalling-americas-contributions>

Key words: Nuremberg Tribunal, international criminal law, individual responsibility, crimes against humanity, aggression, evidence, rule of law.

Кіблик Дар'я Володимирівна

*докторка філософії, доцентка, доцентка кафедри адміністративно-правових дисциплін
Донецького державного університету внутрішніх справ;*

Овсянікова Тетяна Олександрівна

*курсантка факультету підготовки фахівців до підрозділів превентивної діяльності НПУ
Донецького державного університету внутрішніх справ*

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ ЯК НАСЛІДОК ВОЄННИХ ЗЛОЧИНІВ: ВИКЛИКИ ДЛЯ СИСТЕМИ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ

Від 2014 року Україна живе в умовах війни, а з 24 лютого 2022 року - в умовах воєнного стану, що спричиняє глобальну проблему, що посягає на життя та здоров'я людей. Понад 10 мільйонів людей через бойові дії були змушені покинути свої домівки, та починати своє життя з нуля. Найбільш вразливою ланкою населення стали жінки, а особливо діти, які перебувають без супроводу батьків, особи похилого віку та люди з інвалідністю. Загрозу становить ситуація для осіб, які перебувають на тимчасово окупованих територіях. Вони знаходяться під постійним ризиком експлуатації та злочинів проти людяності. Серед таких злочинів - примус до участі у збройному конфлікті на боці агресора, катування, сексуальне насильство з боку військовослужбовців РФ, а також насильницьке вивезення громадян України до РФ та примусове утримання у фільтраційних таборах або місцях позбавлення волі, що нагадують концтабори.

Основне поняття «торгівлі людьми» визначає абзац 15 ч.1 ст. 1 Закону України «Про протидію торгівлі людьми», а саме: торгівля людьми - здійснення незаконної угоди, об'єктом якої є людина, а так само вербування, переміщення, переховування, передача або одержання людини, вчинені з метою експлуатації, у тому числі сексуальної, з використанням обману, шахрайства, шантажу, уразливого стану людини або із застосуванням чи погрозою застосування насильства, з використанням службового становища або матеріальної чи іншої залежності від іншої особи, що відповідно до Кримінального кодексу України визнаються злочином [1].

За даними МОМ, більше ніж 260 тис. людей в Україні постраждали від торгівлі людьми з 1991 р., з них 49 тис. – за останні три роки. Водночас 56% наших співвітчизників упевнені, що з ними таке ніколи не станеться. Кожен восьмий українець готовий нелегально перетнути кордон, працювати у замкнених приміщеннях чи віддавати паспорт роботодавцеві. Чоловіки й жінки, люди різного віку і з різним рівнем освіти, мешканці сіл і міст – єдиного

ТКАЧЕНКО О.В.

Універсальна сингулярність прав людини: пролегомени концептуалізації в філософії правового порівняння.....150

МЕЖЕВСЬКА Л.В.

Припинення трудового договору в умовах воєнного стану: сучасні виклики та правові гарантії.....152

ПОЛІТОВА А.С.

Імплементация норм міжнародного права щодо захисту права на статеву свободу та статеву недоторканість у Кримінальний кодекс України: окремі аспекти.....153

ЛИННИК Т.В.

Міжнародні стандарти прав людини та їх співвідношення із національним законодавством.....156

ФЕДОРОВА Т.С.

Міжнародно-правове співробітництво у протидії економічній злочинності.....157

ЦИБУЛЬСЬКА О.Ю.

Щодо питання правозастосовування частини третьої статті 75 закону України «Про міжнародне приватне право».....160

КІТ Т.Б.

Вплив практики Європейського суду з прав людини на розвиток цивільного права України.....161

Секція № 8

Захист прав людини в сучасних кризових ситуація

АНДРЕЙЧЕНКО С.С.

In absentia як інструмент міжнародного правосуддя.....165

КАЛАШЛІНСЬКА М.В.

Роль міст у захисті прав людини в кризових умовах: досвід Любліна.....167

NEDELEA M.-O.

Justice Robert H. Jackson and the american vision of international criminal law at Nuremberg.....170

КІБЛИК Д.В., ОВСЯНІКОВА Т.О.

Торгівля людьми як наслідок воєнних злочинів: виклики для системи захисту прав людини в Україні.....171

БСЛОГУБОВА О. О.

Виклики до фундаментальних прав людини в епоху цифровізації173

КУЗЬ Ю. С.

Смерть міжнародного публічного права.....174

ГАЛАТ В.І.

Право продавця на усунення порушення у контексті поняття істотного порушення за Віденською конвенцією 1980 року.....178

КОВАЛЬЧУК А.Т.

Критерії визначення критичної енергетичної інфраструктури як військової цілі.....180